

Söderskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen F-9 och fritidshem
Läsår 2017/2018

Varför Likabehandlingsplan?.....	2
Grunduppgifter	3
<i>Verksamhetsformer som omfattas av planen.....</i>	3
<i>Ansvariga för planen .....</i>	3
<i>Vår vision .....</i>	3
<i>Planen gäller från .....</i>	3
<i>Planen gäller till.....</i>	3
<i>Elevernas delaktighet .....</i>	3
<i>Vårdnadshavarnas delaktighet.....</i>	3
<i>Personalens delaktighet.....</i>	3
<i>Förankring och kommunicering av planen.....</i>	3
Utvärdering.....	4
<i>Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats .....</i>	4
<i>Resultat av utvärderingen av fjolårets (2016/2017) plan:.....</i>	4
Kartläggning.....	6
<i>Kartläggningsmetoder.....</i>	6
<i>Områden som berörs i kartläggningen.....</i>	6
<i>Elevernas delaktighet i kartläggningen .....</i>	6
<i>Personalens delaktighet i kartläggningen .....</i>	6
<i>Resultat och analys.....</i>	6
<i>Mål.....</i>	8
Främjande insatser.....	10
<i>Åtgärd – Ökad normmedvetenhet.....</i>	10
Förebyggande åtgärder	11
<i>Åtgärd - Trivselgrupp .....</i>	11
<i>Åtgärd - Fadderverksamhet .....</i>	11
<i>Åtgärd – Vuxennärvaro i matsal samt vid raster och bussar.....</i>	12
<i>Åtgärd – Trygghetsteam .....</i>	12
<i>Åtgärd – Samtal med eleverna om nätmobbning .....</i>	13
Rutiner för akuta situationer.....	14
<i>Policy.....</i>	14
<i>Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever.....</i>	14
<i>Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal.....</i>	15
Planering för fortsatt likabehandlingsarbete	16
<i>Årets plan ska utvärderas senast .....</i>	16
<i>Beskriv hur årets plan ska utvärderas .....</i>	16
<i>Ansvarig för att årets plan utvärderas .....</i>	16

Varför Likabehandlingsplan?

Likabehandlingsplanens främsta syfte är att motverka kränkande behandling, diskriminering och trakasserier av barn och elever på förskola, skola och fritidsverksamhet.

Kravet på Likabehandlingsplan är fastställt i lag, se Diskrimineringslag (2008:567) samt Skollag (2010:800) 6 kap.

Arbetet med Likabehandlingsplanen ska omfatta samtliga diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen:

Kön: Begreppet kön innebär att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck: Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses att någon inte definierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel (eller på annat) sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet: Med etnisk tillhörighet menas en individs nationella och etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Religion eller annan trosuppfattning: Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam mm.

Funktionsnedsättning: Med funktionsnedsättning menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av hur en person fungerar.

Sexuell läggning: Lagen definierar sexuell läggning som homosexuell, heterosexuell och bisexuell läggning.

Ålder: Uppnådd livslängd.

Källa: www.do.se

Trakasserier och kränkande behandling är ett agerande som kränker någons värdighet. För att omfattas av diskrimineringslagen måste det kränkande agerandet ha samband med någon eller några av diskrimineringsgrunderna. Att trakassera någon kan till exempel vara att förlöjliga någon eller att ge någon en nedsättande kommentar.

Diskriminering kan ske både *direkt* och *indirekt*. Med *direkt diskriminering* menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. *Indirekt diskriminering* är istället "när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder".

Det är viktigt att tänka på att det är den som blir utsatt som bestämmer om agerandet är kränkande eller inte. Om hen upplevt sig kränkt ska det tas på allvar.

(www.do.se)

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

F-9 och fritidshem.

Ansvariga för planen

Ytterst ansvarig för planen är rektor Erik Thor.

Vår vision

Söderskolan ska vara en plats där alla känner sig trygga och blir bemötta på ett respektfullt sätt.

Planen gäller från

2017-11-01

Planen gäller till

2019-01-09

Elevernas delaktighet

Eleverna har varit delaktiga genom samtal, elevenkät, klassråd, husråd, elevråd och fritidsråd.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare uppmuntras att lämna synpunkter på innehållet i planen. Synpunkter kan lämnas till ansvarig mentor under läsårets gång.

Personalens delaktighet

Varje arbetslag har en representant i skolans trygghetsteam där planen diskuteras, utvärderas och omarbetas utifrån den kartläggning som genomförs varje år. Vid behov diskuteras specifika frågor i berört arbetslag alternativt gemensamt på APT.

Förankring och kommunikering av planen

Planen förankras hos personalen vid APT. Arbetslagets representant i trygghetsteamet ansvarar för att informera sitt arbetslag kontinuerligt. Planen introduceras för nyanställd personal.

Eleverna informeras om planen både när den förnyas och vid läsårsstart.

Information till vårdnadshavare går ut på läsårets första föräldramöte samt via Unikum.

Planen finns också tillgänglig på [skolans hemsida](#).

Utvärdering

Vad hände beträffande likabehandlingsarbetet under läsåret 2016/2017?

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Utvärderingen av föregående läsårs plan har gjorts i trygghetsteamet och grundas på samtal med elever och personal under läsårets gång, elevenkäter samt information från klassråd, elevråd, husråd och fritidsråd. När utvärderingen sammanställts har elever och övrig skolpersonal fått lämna synpunkter.

Resultat av utvärderingen av fjolårets (2016/2017) plan:

Sammantaget upplevs Söderskolan fortsatt vara en skola med ett gott klimat. Både personal och elever tycks i huvudsak trivas på skolan. Särskilt för Söderskolan är att lärarna finns närvarande för eleverna i husen. Vi som skola upplever att detta är en främjande faktor när det kommer till att uppmärksamma elevers utsatthet och att möjliggöra för eleverna att vända sig till en vuxen. Inför läsårets början genomfördes en förändring av klassfördelningen i husen för de äldre eleverna i årskurs 7-9. Tidigare var klasserna placerade årskursvis i husen, alla årskurs 7:or i ett hus osv. Nu har vi istället samlat 7A, 8A och 9A i ett hus och motsvarande med B- och C-klasserna. Som vid de flesta förändringar har det kommit både positiva och negativa effekter av denna nya indelning. Negativt från några elever är att de inte träffar sina jämnåriga kompisar lika mycket som tidigare medan vissa elever upplever att klimatet har blivit lugnare. Vad personalen på skolan upplever som positivt är att vi i flera hus ser ett lugnare klimat nu jämfört med tidigare. Det finns dock hus som inte ser denna positiva effekt. När detta diskuterades i trygghetsteamet lyftes det faktum att förändringen gjordes relativt nyligen. Förhoppningsvis kommer de långsiktiga konsekvenserna av förändringen vara övervägande positiva. Det finns anledning att på nytt utvärdera detta även vid nästa års revidering av likabehandlingsplanen.

Fram till vårterminen 2017 hade skolan utsedda kamratstödjare. Det fungerade bra, kamratstödjarna hade möten en gång i månaden och de höll i aktiviteter varje termin. Då forskning på området visat att kamratstödjarfunktionen kan riskera att ge barnen för stort ansvar vid pågående mobbning eller dylikt har skolan beslutat att inte ha kamratstödjare nästa läsår. Dock saknar både elever och personal de aktiviteter och den trivsel som kamratstödjargruppens arbete innebar. Detta är något som vi försöker ta hänsyn till i nuvarande revidering.

Både elevråd, klassråd och fritidsråd fungerar bra. Fritidsrådet träffas kontinuerligt och eleverna görs delaktiga bland annat genom förslagslåda och vid samlingar. Elevrådet är nu för hela F-9, istället för som tidigare F-5 och 6-9 var för sig. Detta ses av skolpersonal som något positivt eftersom det då handlar om frågor som rör hela skolan och alla årskurser. Med anledning av att klassråd, elevråd och fritidsråd fungerar bra samt att personalen samlar elevgrupperna till storsamling vid behov i husen upplevs husråden för närvarande inte vara nödvändiga. Av denna anledning kommer skolan inte längre ha som regel att husråd ska finnas.

När det gäller övergången för elever mellan årskurser och stadium på skolan upplevs det fungera väl. Det finns tydliga rutiner för överlämning och mottagande av ny elev. Som

exempel har personal från Söderskolan åkt och hälsat på kommande Söderelever på sina hemskolor. Detta har varit uppskattat och kommer att fortsätta. Söderskolan har också anordnat Quattroballen, en fotbollsturnering där elever i årskurs 5 på Söderområdet bjudits in för att de ska lära känna varandra och sina blivande lärare inför att de ska börja på högstadiet. Eftersom eleverna nu lämnar sina hemskolor först i årskurs 7 kommer denna turnering fortsatt arrangeras för elever i årskurs 6.

De områdesträffar som bland annat rektor och skolkuratorer har haft med polis, socialtjänst, ungdomsmottagning m.m. har fungerat väl. Detta är ett förebyggande arbete som inte direkt kommer eleverna till del utan som främst rör skolans samarbete på mer strukturell nivå. Av denna anledning kommer detta arbete inte längre vara en del av Likabehandlingsplanen även om det praktiska arbetet fortskrider i oförändrad form.

Under det gångna året har skolan haft en planerad vuxennärvaro vid bussarna. Det har haft goda effekter även om det fortfarande inträffar sporadiska incidenter vid bussarna. Behovet av bussvärdar kvarstår med andra ord, varför även detta arbete fortsätter i oförändrad form. Matsalen, som redan inför arbetet med fjolårets plan var ett bekymmer, är fortsatt en plats där elever känner sig otrygga. Vid diskussioner i personalgruppen upplevs dock klimatet i matsalen som lugnare. Det finns ordningsregler för hur man ska bete sig och vara i matsalen men det krävs fortsatt vuxennärvaro för att dessa regler ska efterlevas. De vuxna som äter i matsalen behöver också se över sin egen placering i rummet, eftersom det finns platser i matsalen som är mer eller mindre trygga. Det är att föredra att man som vuxen sitter så att man har uppsikt över vad som händer i matsalen. För F-6 finns både rast- och matvärdar. Detta fungerar bra.

Skolsköterskan har haft hälsosamtal i förskoleklass med förälder och med alla elever i år 2, 4, 6 och 8 samt uppföljning och kontroller vid behov. Även i de individuella mentorssamtal som genomförs mellan elev och mentor finns frågor kring det sociala måendet med som en del.

[Resultat från fjolårets utvärdering som inte behandlades i föregående plan:](#)

Vi behöver arbeta med HBTQ-frågor. Vi behöver arbeta för att öka tryggheten i matsalen. Vi behöver arbeta för att öka integrationen av nyanlända elever.

Kartläggning

Hur ser nuläget ut på skolan beträffande kränkningar, diskriminering och trakasserier?

Kartläggningsmetoder

- Samtal och reflektion med eleverna i Elevrådet samt mellan elev och mentor i vardagen under läsårets gång.
- Analys av tidigare kränkningsärenden.
- "Likabehandlingsenkät – en trygg skola" (elever i årskurs 7-9)
- Identifikation av otrygga platser – visuellt genom att eleverna markerar otrygga platser på en karta över skolan (elever i årskurs F-6).
- Elevenkät om digitalt mående i årskurs 4-9 (hämtad från boken *Nätmobbing. Handbok för skolan* av Anna Frisé och Sofia Berne).

Områden som berörs i kartläggningen

Eftersom kartläggningen rör både trygga och otrygga platser, elevernas arbetsmiljö i stort, arbetsro, förekomst av kränkningar eller annan utsatthet berörs samtliga diskrimineringsgrunder på ett eller annat sätt.

Elevernas delaktighet i kartläggningen

Eleverna har deltagit enligt sammanställningen ovan. När kamratstödarna träffades var kartläggning av trivsel och otrygga platser en stående punkt på dagordningen.

Personalens delaktighet i kartläggningen

Vi har haft möten i trygghetsteamet samt diskuterat likabehandlingsarbetet i arbetslagen och på APT.

Resultat och analys

Av den kartläggning som är gjord angående trygga och otrygga platser framkommer att de yngre barnen, årskurs 1-3, upplever området kring det röda ödehuset, jordkällaren och dungen som otrygga bland annat för att de inte hör när det ringer in. I årskurserna 4-6 beskrivs bland annat områden där äldre elever vistas som mer otrygga än andra platser på skolan.

Många elever på skolan beskriver matsalen och kapprummet/passagen utanför Alfa som en otrygg plats. De äldre svarar också att uppehållsrummet är en otrygg plats och av svaren går att utläsa att det beror på att det ofta är stökigt och högljutt i uppehållsrummet.

Bland de äldre eleverna svarar 81,6% att de känner sig trygga på skolan. Det är alltså 18,4% som inte känner sig trygga, vilket vi på skolan ser som anmärkningsvärt och som ett uttryck för att det krävs fortsatt arbete för att öka elevernas trygghet på skolan. När eleverna ombedes förtydliga varför de känner sig otrygga på skolan svarar några elever så här;

"Det känns inte som att alla accepterar den man är, hur man ser ut, vart man kommer ifrån, vad man tror på osv."

"Jag känner att jag inte kan vara mig själv, överallt i skolan."

"På grund av det starka tryck orsakat av de redan etablerade strikta normideal som finns på skolan så upplever jag inte att skolan är en trygg plats per definition."

De äldre eleverna tillfrågas i enkäten om de har några förslag på hur skolan kan bli en tryggare plats. Elevernas svar är många och fantastiskt tänkvärda, några lyder;

"Om ni lyssnat mer på konversationer vi har och faktiskt ryckt in när ni hör att någon är taskig mot en, istället för att man själv måste vara taskig tillbaka för att behålla sin värdighet."

"Göra skolan mysig och få alla elever att känna sig deltagande. Stoppa mobbning och rökning."

"Man kan försöka ha vissa dagar när man gör saker tillsammans med andra hus. Då kan man lära känna varandra och det blir inte lika otryggt."

"Tuffa upp er(lärare)."

"Jag tycker att lärarna borde vara hårdare mot de som mobbas för att undvika mobbning och göra skolan tryggare."

"ASSÅ NI MÅSTE BÖRJA BEHANDLA ALLA LIKA. OCH HÅLLA KOLL PÅ DEM SOM FÖRSTÖR OCH INTE BARA SKITA I DEM."

När vi diskuterat och analyserat dessa svar i trygghetsteamet är vår tolkning att eleverna har en önskan att vi som personal ska agera i större utsträckning vid mobbning, kränkningar och trakasserier än vad vi gör idag. Som personal på skolan upplever vi att vi gör mycket bra och att vi tar mobbning, kränkningar och trakasserier på stort allvar samt försöker agera när vi blir medvetna om utsatthet bland eleverna. Svaren ger oss dock starka incitament att fortsätta arbeta med detta och att ta nya tag i hur vi som vuxna på skolan kan agera för att eleverna ska känna sig trygga på skolan.

Vid diskussion på elevrådet blir det också tydligt att alla elever inte med säkerhet kan säga vem de ska vända sig till om de själva blir utsatta eller hur de ska agera om de ser någon annan bli kränkt.

Utifrån de kränkingsärenden som varit aktuella på skolan under året kan vi sammantaget konstatera att det, i linje med vad några elever beskriver ovan, finns tydliga normer på skolan som har en negativ inverkan på klimat och hur man beter sig mot varandra. Det handlar främst om uttryck för rasism och främlingsfientlighet, som har sin grund i fördomar kopplat till religion, annan trosuppfattning samt etnisk tillhörighet. Men det förekommer också kränkningar i elevgruppen till följd av starka normer kring kön och sexuell läggning. Att skolans klimat till viss del präglas av negativa normer och stundtals en omedvetenhet om vad som kan uppfattas som kränkande, riskerar att leda till att både elever och personal upplever större otrygghet och utanförskap.

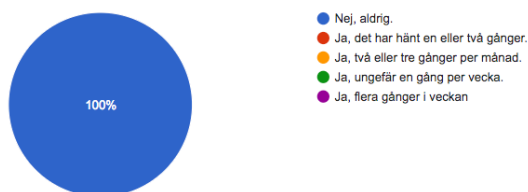

Det digitala måendet blir mer och mer viktigt då många elever lever stora delar av sina liv online. I ett första steg att synliggöra detta har vi under höstterminen genomfört en enkät tagen från boken *Nätmobbing. Handbok för skolan* av Anna Frisé och Sofia Berne i årskurs 4-9. Vi har även valt att lägga till två frågor: *Har du någon du kan berätta för om du skulle utsättas för nätmobbing?* och *Hur tycker du att man kan arbeta vidare med att motverka nätmobbing i skolan?*

Här är resultaten på två av frågorna som ställdes till eleverna:

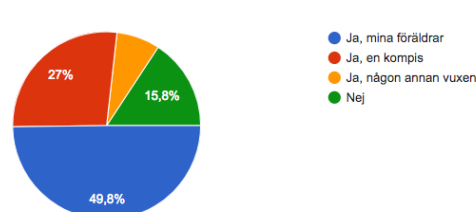
1. Har du blivit nätmobbad via mobil, dator eller surfplatta de senaste 6 månaderna?

170 svar

Har du någon du kan berätta för om du skulle utsättas för nätmobbing?

241 svar

Vid en analys av detta resultat har vi på skolan frågat oss hur det kommer sig att 100% av de som svarar på första frågan ovan svarar nej. Faktum är att vi som arbetar på skolan inte upplever att det verkligen ser ut så här. Vi hör om utsatthet även på sociala media och undrar därför om det finns en osäkerhet hos eleverna kring vad som är mobbing och kränkningar på nätet? Och varför vill de inte svara om de är utsatta? När eleverna i samma enkät tillfrågas vad skolan kan göra för att motverka nätmobbing är det flera elever som svarar att nätmobbing är ett ämne som behöver belysas mer och diskuteras på skolan. Ett svar lyder:

"Jag tror att de vuxna inte kan hjälpa särskilt mycket att stoppa nätmobbing då de oftast inte känner till att det händer barnen, så för att stoppa dem måste personerna som blir utsatta för mobbningen vara mer ärliga och våga berätta för någon. För att barnen ska våga berätta så behöver skolor/vuxna prata mer om det och hur vanligt det är för att annars kanske mobboffret känner sig ensam om situationen och att ingen annan har det som den."

Det finns alltså flera utvecklingsområden hos oss på Söderskolan. Tack vare elevernas delaktighet och modiga uppriktighet får vi som skola möjlighet att arbeta vidare med hur vi kan närma oss vår vision.

Mål

Utifrån följande kartläggning har vi beslutat att under det kommande året arbeta mot följande mål:

- *Att jag som elev känner mig trygg på skolan.*
- *Att jag som elev på skolan blir accepterad för den jag är samt upplever mig bli bemött rättvist och med respekt.*

- *Att både elever och vuxna på skolan vet mer om hur negativa normer kan skapa utsatthet.*
- *Att jag som elev vet vem jag kan vända mig till när jag eller någon i min omgivning blir utsatt för kränkning.*
- *Att skolans vuxna är bättre på att identifiera och ta itu med utsatthet hos eleverna.*
- *Att kränkningar både i skolan och på nätet minskar.*

Främjande insatser

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för att alla elever behandlas lika på skolan. Arbetet utgår från skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter.

(<http://www.planforskolan.se/>).

Åtgärd – Ökad normmedvetenhet

Skolan kommer att arbeta med normmedvetenhet i syfte att få till stånd en diskussion kring vad som kan uppfattas som kränkande och hur man kan minska kränkningarna på skolan. Inledningsvis kommer detta arbete riktas till lärargruppen för hela F-9, för att på så sätt få en ökad normmedvetenhet i skolans pedagogiska arbete och således i elevernas vardag. Därefter kommer ett arbete drivas med alla skolans elever där vi talar om vad normer är samt hur de påverkar oss och hur vi agerar.

Motivera åtgärd: Det har framkommit i kartläggningen att det förekommer kränkningar och trakasserier baserat på olika typer av fördomar på skolan. Vissa elever har också uttryckt att det förekommer normer som gör att alla inte känner sig accepterade. Från tidigare likabehandlingsplan kvarstår ett behov att arbeta med HBTQ-frågor. Även om vi inte genomför ett riktat arbete mot dessa frågor specifikt kommer de att beröras när vi diskuterar normer kring kön och sexualitet. Beträffande våra nyanlända elever och det behov av bättre integrering vi konstaterade föregående år innebär denna åtgärd ingen praktisk förändring men förhoppningsvis kan det ge positiva effekter för de nya elevernas integrering om normer och acceptans för olikheter diskuteras.

Mål:

- *Att både elever och vuxna på skolan vet mer om hur negativa normer kan skapa utsatthet.*
- *Att jag som elev på skolan blir accepterad för den jag är samt upplever mig bli bemött rättvist och med respekt.*
- *Att kränkningar både i skolan och på nätet minskar.*

Områden som berörs av åtgärden: Här kommer vi kunna belysa rasism, främlingsfientlighet, normer kring kön, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, ålder men även i förlängningen möjligen även påverka elevernas känsla av trygghet.

Uppföljning: Uppföljning sker i samband med utvärderingen hösten 2018.

Datum när det ska vara klart: Arbetet kommer att vara pågående under vårterminen och hösttermin 2018.

Ansvarig: Rektor, skolans kuratorer och trygghetsteam.

Förebyggande åtgärder

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja eventuella risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns på skolan (<http://www.planforskolan.se/>).

Åtgärd - Trivselgrupp

Skolan upprättar en trivselgrupp, vars syfte är att arbeta för att det ska vara ett gott klimat på skolan. Trivselgruppen ska bestå av elever från skolans alla årskurser F-9. Trivselgruppen ska arbeta för att alla årskurser känner sig hemma på skolan och för att alla elever, oavsett ålder och årskurs ska känna sig trygga i skolans lokaler.

Motivera åtgärd: Under höstterminen 2017 har det blivit tydligt att vissa aktiviteter som de tidigare kamratstödjarna genomförde har saknats bland elever och lärare. Kamratstödjarnas arbete ökade trivseln på skolan och detta arbete vill vi återuppta i form av en trivselgrupp.

Mål:

- *Att jag som elev känner mig trygg på skolan.*

Områden som berörs av åtgärden: Elevernas upplevda otrygghet, diskrimineringsgrunden *Ålder*.

Uppföljning: Denna åtgärd kommer att utvärderas i samband med nästa års revidering av likabehandlingsplanen.

Datum när det ska vara klart: Arbetet kommer att vara pågående under vårterminen och hösttermin 2018.

Ansvarig: Rektor och trygghetsgrupp.

Åtgärd - Fadderverksamhet

Skolan har fadderverksamhet som innebär att elever från årskurs 8 erbjuds att vara faddrar för elever i årskurserna 4, 5 och 6. Att vara fadder innebär att vid bestämda tider hjälpa elever i de yngre åldrarna. Utgångspunkten är att de som är faddrar är hos 4-6 ca 2 gånger i veckan och hjälper med glosor eller liknande. Det är de ansvariga lärarna som gör schema för när det passar att eleven som är fadder går ifrån och läraren för 4-6 som sysselsätter faddern när hen är på plats.

Motivera åtgärd: Det finns en otrygghet hos de yngre eleverna i områden på skolan där de äldre eleverna är. Att möta elever från andra årskurser ger en ökad förståelse och gör det lättare att skapa kontakter med både äldre och yngre elever.

Mål:

- *Att jag som elev känner mig trygg på skolan.*

Områden som berörs av åtgärden: Elevernas upplevda otrygghet, diskrimineringsgrunden *Ålder*.

Uppföljning: Denna åtgärd kommer att följas upp i elevenkät inför nästa års utvärdering.

Datum när det ska vara klart: Arbetet kommer att vara pågående under vårterminen och hösttermin 2018.

Ansvarig: Rektor, fritidsledare och lärare.

Åtgärd – Vuxennärvaro i matsal samt vid raster och bussar

Det finns behov av fortsatt vuxennärvaro i matsalen, på raster för de yngre eleverna, i uppehållsrummet för de äldre eleverna samt vid bussarna.

Motivera åtgärd: I kartläggningen av trygga och otrygga platser är det tydligt att de äldre eleverna känner en otrygghet i matsalen och i uppehållsrummet. För de yngre eleverna sker det även en del konflikter vid lek ute på resterna. För att minska risken för kränkningar, trakasserier och otrygghet bör det därför vid dessa tillfällen och på dessa platser finnas vuxna. Genom en ökad vuxennärvaro blir det ett tryggare och lugnare klimat. Det underlättar också för personalen att tidigare upptäcka och åtgärda uppkomna kränkningar och trakasserier elever emellan.

Mål:

- *Att jag som elev känner mig trygg på skolan.*
- *Att skolans vuxna är bättre på att identifiera och ta itu med utsatthet hos eleverna.*

Områden som berörs av åtgärden: Samtliga diskrimineringsgrunder samt elevernas känsla av otrygghet.

Uppföljning: Denna åtgärd kommer att följas upp i elevenkät för de äldre och visuell kartläggning för de yngre inför nästa års utvärdering/kartläggning.

Datum när det ska vara klart: Arbetet kommer att vara pågående under vårterminen och hösttermin 2018.

Ansvarig: Rektor och personal.

Åtgärd – Trygghetsteam

Det blir tydligt att trygghetsteamet behöver arbeta vidare med att hos både elever och personal på skolan förankra de riktlinjer som finns på skolan gällande hur skolan hanterar kränkningar. Vi behöver öka elevernas känsla av att vi vuxna på skolan kan hantera de situationer som uppstår så att de i förlängningen känner sig trygga med att vända sig till oss. Minst en person i varje arbetslag samt skolans kurator och rektorer, träffas regelbundet på förutbestämda datum i skolans trygghetsteam. Representant i trygghetsteamet är ansvarig för att alla elever i deras arbetslag tar del av planen. Trygghetsteamet ska vid varje möte ta del av och analysera de kränkingsärenden som anmälts. Rektor ansvarar för att ta med denna dokumentation. Det ska även finnas utrymme för eventuella nya ärenden samt principdiskussioner om hur vi arbetar med likabehandling på skolan.

Motivera åtgärd: Det har blivit tydligt att skolans elever har en bristande tillit till att personal på skolan reagerar på kränkningar och kan hantera uppkomna situationer på ett korrekt sätt. Utifrån detta behöver vi på skolan vidareutveckla vårt strukturerade arbetssätt mot kränkningar och bli bättre på att identifiera utsatthet hos eleverna.

Mål:

- *Att skolans vuxna är bättre på att identifiera och ta itu med utsatthet hos eleverna.*
- *Att jag som elev vet vem jag kan vända mig till när jag eller någon i min omgivning blir utsatt för kränkning.*

Områden som berörs av åtgärden: Samtliga diskrimineringsgrunder och elevernas känsla av trygghet.

Uppföljning: Vid APT löpande under året samt vid diskussion i trygghetsteamet inför nästa års utvärdering.

Datum när det ska vara klart: Pågående under läsåret.

Ansvarig: Trygghetsteam.

Åtgärd – Samtal med eleverna om nätmobbning

Skolan planerar att göra en insats som syftar till att belysa nätmobbning och förekomst av utsatthet på nätet. Tanken är att vi genom samtal med eleverna ska tala om vad nätmobbning är, vem som kan känna sig utsatt, hur man kan agera när man själv eller någon annan blir utsatt samt vad vi alla kan tänka på när vi kommunicerar med varandra online. I detta arbete planerar vi även att bjuda in polisen som en del. Vilka klasser vi inledningsvis kommer att vända oss till bestäms senare under året.

Motivera åtgärd: I kartläggningen framkommer att många elever upplever att detta är ett ämne som behöver belysas mer. Vi som arbetar på skolan vet att denna typ av utsatthet förekommer och att det kan vara svårt för eleverna att berätta om. Vi vill genom denna insats uppmuntra eleverna att våga berätta om sina upplevelser.

Mål:

- *Att jag som elev vet vem jag kan vända mig till när jag eller någon i min omgivning blir utsatt för kränkning.*
- *Att kränkningar både i skolan och på nätet minskar.*

Områden som berörs av åtgärden: Samtliga diskrimineringsgrunder och elevernas upplevda otrygghet.

Uppföljning: Denna åtgärd kommer att utvärderas i samband med nästa års revidering av likabehandlingsplanen.

Datum när det ska vara klart: Arbetet kommer att vara pågående under vårterminen och hösttermin 2018.

Ansvarig: Rektor, skolans IT-pedagog och kuratorer.

Rutiner för akuta situationer

Policy

Skolan och fritidshemmet ska aktivt arbeta för att vara fri från mobbning och kränkande behandling av alla slag.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Så långt det är möjligt försöker vi på skolan ha vuxna där eleverna befinner sig. Vi har ett trygghetsteam och en gemensam policy för hur vi hanterar uppkomna kränkningsituationer. Vi gör regelbundna trivsel- och trygghetsenkäter som ger oss en bild av elevernas upplevelse av eventuell utsatthet eller risk för utsatthet på skolan. Eleverna har regelbunden kontakt med sin mentor/kontaktlärare och på fritidshemmet har vi kontinuerliga samlingar. Uppehållsrummet är öppet de flesta raster och är alltid bemannat av vuxen. Kurator finns tillgänglig för eleverna. Elever och vårdnadshavare uppmanas att ta kontakt med skolan/fritidshemmet om de får vetskap om eller misstänker att någon utsätts för kränkande behandling.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Rektorer, pedagoger, kuratorer, skolsköterska och fritidsledare.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

När någon ur personalen får kännedom om att en elev kan vara utsatt för kränkande behandling av en annan elev eller en vuxen på skolan ska uppgifterna utredas. Utredningen ska dokumenteras i en [centralt fastställd mall för dokumentation av kränkingsärenden](#). Vissa kränkande handlingar ska anmälas direkt till socialtjänst/polis. Rektor beslutar om detta är aktuellt och när det i så fall görs. Utredning ska alltid ske med hänsyn till den utsatta och övriga inblandade. Det är viktigt att både den som blivit utsatt och den som utsatt någon får stöd av en vuxen under hela processen. All personal på Söderskolan ska vara uppmärksamma och visa tydligt att alla former av kränkande handlingar är oacceptabla.

Att göra:

- 1. Den personal som får kännedom om eller ser händelsen är ansvarig för utredning och dokumentation i samråd med mentor/kontaktlärare. Den ansvarige samtalar med den som blivit utsatt, kontaktar vårdnadshavare och mentor samt informerar arbetslaget.*
- 2. Händelse samt genomförda och planerade åtgärder dokumenteras i **Del 1** av dokumentationsmallen.*
- 3. Kopia på **Del 1** av dokumentationen lämnas utan dröjsmål till rektor för kännedom och vidare administrativ hantering.*
- 4. Genomför planerade åtgärder. Börja med att tala med den/de som utsatt.*
- 5. Uppföljning sker inom 2 veckor och därefter vid behov.*
- 6. Fyll i resterade **Del 2** av dokumentationsmallen och lämna komplett dokumentation till rektor.*
- 7. Om åtgärder ej leder till att kränkningarna upphör - Kontakta elevhälsoteamet för stöd.*

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Ärendet lämnas till rektor som utreder och vidtar lämplig åtgärd. Eleven erbjuds samtalsstöd. När en kränkning uppmärksammas;

- 1. Försäkras att ärendet ska behandlas.*
- 2. Personal informerar rektor.*
- 3. Rektor har samtal med utsatt elev. Elevens vårdnadshavare kontaktas samma dag som informationen kommit till rektors kännedom.*
- 4. Rektor samtalar med den person som har kränkt.*
- 5. Rektor beslutar hur ärendet ska behandlas.*
- 6. Rektor hanterar ärendet vidare utifrån tidigare överenskommelser med vårdnadshavare och den person som har kränkt.*
- 7. Rektor dokumenterar.*
- 8. Rektor har uppföljning med berörda.*

Ansvarsförhållande

Rektor är ansvarig för upprättande av rutiner. Övrig personal på skola och fritidshem är ansvarig för att rutinerna följs.

Planering för fortsatt likabehandlingsarbete

Årets plan ska utvärderas senast

2018-11-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Kommande utvärdering ska utgå från uppställda mål och granska hur väl dessa har uppfyllts samt vad vi behöver arbeta vidare med. För att ta reda på detta kommer vi att genomföra elevenkäter, analysera uppkomna kränkingsärenden, ta in synpunkter från vårdnadshavare samt föra diskussioner i klassråd, elevråd, trivselgrupp, personalens arbetslag och på APT.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor och trygghetsteam.